

9640 - (Mest veya çorabın üzerine) meshin şartları

Soru

Mestin üzerine meshin şartları ve bunun delilleri nelerdir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Mestin üzerini mesh etmenin dört şartı vardır.

Birinci şart:

Mesti, abdestli olarak giymek gerekir.

Bunun delili; Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, Muğîre b. Şu'be'nin -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği şu hadistir.

Muğîre b. Şu'be -Allah ondan râzı olsun- şöyle demiştir:

كُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي سَفَرٍ، فَأَهْوَيْتُ لِأَنْزِعَ خُفِّيهِ، فَقَالَ: دَعُهُمَا فَإِنِّي أَدْخَلْتُهُمَا طَاهِرَتَيْنِ، فَمَسَحَ عَلَيْهِمَا.]
[متفق عليه]

"Ben, bir yolculuk sırasında Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte idim. (Abdest için) ayakkabısını çıkarmak üzere ellerimi uzattığımda bana:

- Onları bırak! Çünkü ben, ayaklarımı, çarığımın içine abdestli olarak koydum, buyurdu ve ayaklarının üzerini mesh etti." (Buhârî ve Müslim).

İkinci şart:

Mest veya çorapların temiz olması gerekir.

Eğer mest veya çoraplar necis (pis) ise, üzerlerini meshetmek câiz değildir.

Bunun delili; Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, birgün ayakkabısıyla ashâbına namaz kıldırırken namaz sırasında ayakkabısını çıkarmış ve bunun sebebinin de, Cebrail -aleyhisselâm-'ın gelip ayakkabısına bir necâset veya pislik bulaştığını kendisine haber verdiğini ashâbına bildirmişti. (Hadisi, İmam Ahmed, Müsned'inde, Ebu Saîd el-Hudrî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet etmiştir.)

Bu hadis, necâset bulaşan mest veya çoraplarla namaz kılmanın câiz olmadığına delâlet etmektedir. Çünkü necâsetin bulunduğu yerin üzeri mesh edildiği zaman, mesh eden kimsenin eline necâset bulaşır ve eli pislenir. Dolayısıyla necâsetin bulunduğu yer temizlenmiş olmaz.

Üçüncü şart:

Mest veya çorapların üzerini mesh etme işi, abdestsizlik durumunda olmalı, cünüplük veya boy abdesti gerektiren bir durumda olmamalıdır.

Bunun delili; Safvân b. Assâl'ın -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği şu hadiste o şöyle demiştir:

كَانَ يَأْمُرُنَا إِذَا كُنَّا سَفَرًا أَوْ مُسَافِرِينَ أَنْ لَا نَنْزِعَ خِفَافَنَا ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ وَلَيَالِيَهُنَّ إِلَّا مِنْ جَنَابَةٍ وَلَكِنْ مِنْ غَائِطٍ وَبَوْلٍ وَتَوَمُّمٍ. [رواه الترمذي]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, yolculukta veya yolcu olduğumuz zaman -cünüplük hâli bunun dışındadır-, (abdestli olarak giydiğimiz takdirde), büyük ve küçük abdest bozmak ile uyku uyumak gibi hallerde üç gün ve üç gece (yetmiş iki saat) çarıklarımızı çıkarmamamızı bize emrederdi." (Tirmizî; hadis no: 96).

Bu zikrettiğimiz hadis gereği, mest veya çorapların üzerini mesh etme işi, abdestin bozulması durumunda olmalıdır, cünüplük durumunda olmamalıdır.

Dördüncü şart:

Mest veya çorapların üzerini meshetme işi, dînen tayin edilen zaman dilimi içerisinde olmalıdır.

Bu süre; mukim için, bir gün ve bir gece (yani yirmi dört saat), yolcu için ise; üç gün ve üç gecedir (yani yetmiş iki saattir).

Nitekim Ali b. Ebî Tâlib'in -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste o şöyle demiştir:

[قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لِلْمُقِيمِ يَوْمٌ وَلَيْلَةٌ، وَلِلْمُسَافِرِ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ وَلَيَالِيَهُنَّ.] [رواه مسلم]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- (Mestin üzerini meshetmenin süresi) mukim için bir gün ve bir gece, yolcu için ise, üç gün ve üç gecedir." (Müslim).

Bu süre, abdesti bozulduktan sonra yeniden abdest aldığı zaman mestin üzerini meshettiği andan itibaren başlar, mukim için yirmi dört saat, yolcu için ise, yetmiş iki saate kadar devam eder.

Örneğin bir kimsenin Salı günü sabah namazı için abdest aldığını ve bu abdest ile o günün yatsı namazını bu abdestle kıdıktan sonra uyuduğunu, Çarşamba günü sabah namazı için uyandığını ve saat beşte abdest alırken mestinin üzerini mesh ettiğini kabul edelim. Buna göre meshin süresi, Çarşamba günü sabah saat beşten itibaren başlar, Perşembe günü sabah saat beşe kadar devam eder.

Yine, bu kimse Perşembe günü sabah saat beşten önce abdest alır ve mestinin üzerini mesh ederse, bu mesh ile -abdesti bozulmadığı sürece- hem sabah namazını, hem de dilediği kadar vakit namazını kılabilir. Çünkü ilim ehlinin görüşlerinden tercihli görüşüne göre, mestin süresi tamamlandığı zaman abdest bozulmaz. Çünkü Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- abdest için belirli bir süre tayin etmemiş, sadece mesh için belirli bir süre tayin etmiştir. Dolayısıyla süre tamamlandığı zaman mesh olmaz, ancak abdesti bozulmamış ise, abdestli sayılır. Çünkü bu abdestlilik hâli, şer'î bir delille sâbit olmuştur. Bu hâl ise, ancak şer'î bir delille ortadan kalkabilir. Mesh süresinin sona ermesiyle abdestin bozulacağına dâir herhangi bir şer'î delil ise yoktur. Çünkü aslolan, abdestin, ortadan kalktığı belli oluncaya kadar abdestlilik hâlinin devam etmesidir.

Bu sayılan şartlar, mestin üzerini meshetmek için olması gereken şartlardır. İlim ehli, bu şartların dışında birtakım şartları daha zikretmişlerdir fakat bu şartların düşünülmesi ve gözden geçirilmesi

gerekir."